

75. YIL İLKOKULU TÜRKÇE DERSİ ADILLAR ÇALIŞMASI

ELİFSU VE MİNA'NIN KÖY MACERASI

Elifsu ve Mina yazın dedelerinin köyüne gezmeye gittiler. Köyde özgürce gezmeyi ve dedelerinin köpeği Karabaş'la oynamayı çok seviyorlardı. Karabaş, büyük bir çoban köpeğiydi.

Bir gün canları çok sıkıldığı için köyün hemen dışındaki ormanı gezmeye gittiler. Ormanın içerisindeki kuşlar, böcekler, mantarlar ve çiçekler ilgilerini çekmişti. Mantarları toplayarak dedelerine götürmek istediler. Mantarların zehirli olabileceğini düşünerek toplamaktan vazgeçtiler. Zamanın nasıl geçtiğini anlayamadılar. Köyden çok uzaklaşmışlardı. Ormanın içerisinde Elifsu ve Mina yollarını bulmaya çalıştılar. Elifsu "Ormana tek başımıza gelmek iyi bir fikir değilmiş.." dedi. Etraflarına bakınarak geldikleri yolu bulmaya çalıştılar. Mina, şu yol geldiğimiz yola benziyor, dedi. Yolda yürümeye başladılar. Bir süre gittikten sonra, ağaçların arasından onları aramaya çıkan dedelerini gördüler. Artık rahat bir nefes alabiliyorlardı.

Fatih Mehmet ÖVEÇ

Varlıkları ifade etmek istediğimizde onların isimlerini söyleriz:

Elifsu, Mina, Fatih, Karabaş, kitap, defter, masa vb.

Bazen de cümlelerde varlığın ismi yerine farklı kelimeler kullanırız. İsmi yerine kullandığımız bu kelimelere **adıl (zamir)** diyoruz.

Biz, siz, onlar, bu, öteki, şu, şura vb.

75. YIL İLKOKULU TÜRKÇE DERSİ ADILLAR ÇALIŞMASI

ELİFSU VE MİNA'NIN KÖY MACERASI

Onlar, yazın dedelerinin köyüne gezmeye gittiler. Orada özgürce gezmeyi ve dedelerinin köpeği Karabaş'la oynamayı çok seviyorlardı. O, büyük bir çoban köpeğiydi.

Bir gün canları çok sıkıldığı için köyün hemen dışındaki ormanı gezmeye gittiler. Ormanın içerisindeki kuşlar, böcekler, mantarlar ve çiçekler ilgilerini çekmişti. Mantarları toplayarak dedelerine götürmek istediler. Bunların zehirli olabileceğini düşünerek toplamaktan vazgeçtiler. Zamanın nasıl geçtiğini ve köyden çok uzaklaştıklarını anlayamadılar. Artık kaybolmuşlardı. Ormanın içerisinde onlar yollarını bulmaya çalışıyordu. Elifsu "Ormana tek başımıza gelmek iyi bir fikir değilmiş.." dedi. Mina, şu yol, geldiğimiz yola benziyor, dedi. Yolda yürümeye başladılar.

Bir süre gittikten sonra, ağaçların arasından onları aramaya çıkan dedelerini gördüler. Artık rahat bir nefes alabiliyorlardı.

Fatih Mehmet ÖVEÇ

Onlar, yazın dedelerinin köyüne gezmeye gittiler. Onlar → adıl

Elifsu ve Mina yazın dedelerinin köyüne gezmeye gittiler.

Orada, özgürce gezmeyi çok seviyorlardı. Orada → adıl

Köyde özgürce gezmeyi ve dedelerinin köpeği Karabaş'la oynamayı çok seviyorlardı.

O, büyük bir çoban köpeğiydi. O → adıl

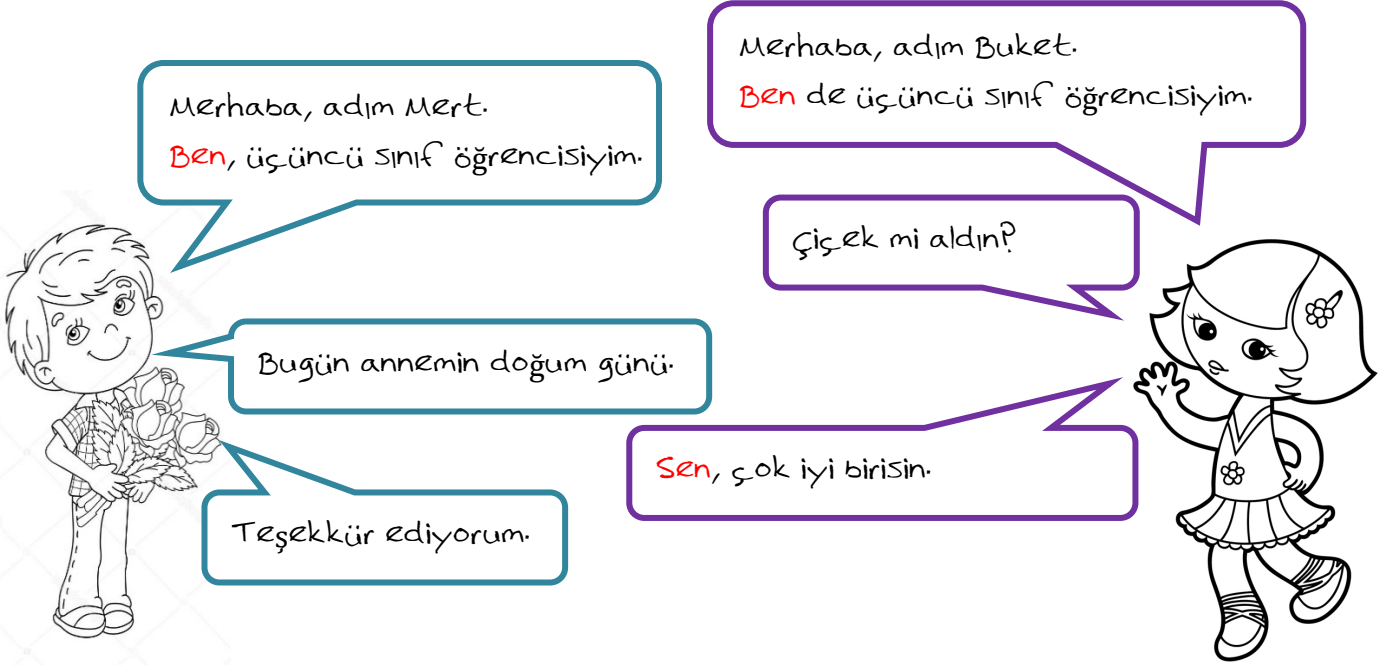
Karabaş , büyük bir çoban köpeğiydi.

75. YIL İLKOKULU TÜRKÇE DERSİ ADILLAR ÇALIŞMASI

Bunların zehirli olabileceğini düşünerek toplamaktan vazgeçtiler.

Bunların → adıl

Mantarların zehirli olabileceğini düşünerek toplamaktan vazgeçtiler.

Cümlelerde kendimizden bahsederken adımızın yerine "ben," adılını kullanırız.

Konuştuğumuz kişiden bahsederken de onun adı yerine "sen," adılını kullanabiliriz.

75. YIL İLKOKULU TÜRKÇE DERSİ ADILLAR ÇALIŞMASI

Birisiyle konuşurken başka birinden bahsederken "o," adını kullanırız.

Örnek: "Ebru'nun çok güzel elbisesi var.." Yerine "Onun çok güzel elbisesi var.." Diyebiliriz

Cümlelerde kendimizden ve konuştuğumuz kişilerden bahsederken "biz," adını kullanırız.

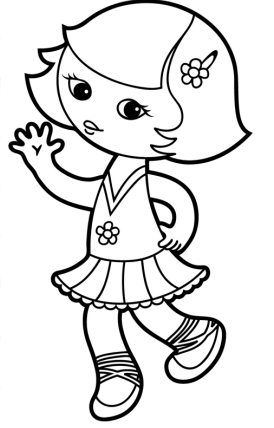
"Ben ve arkadaşım hafta sonu balık tutmaya gideceğiz.." yerine "Biz, hafta sonu balık tutmaya gideceğiz.." deriz.

75. YIL İLKOKULU TÜRKÇE DERSİ ADILLAR ÇALIŞMASI

Siz, ne zaman tanıştınız?

Biz, az önce tanıştık.

Karşılıklı konuşmalarda birden çok kişinin adı yerine "siz", adını kullanırız.

Ayrıca, tanımadığımız insanlarla, büyüklerimizle veya başka kişilerle konuşurken saygı göstermek için "sen", adlı yerine "siz", adını kullanırız.

Onlar, ne hakkında konuşuyorlar?

Bana da öğretir misin?

Biriyle konuşurken başka birinden bahsederken "o", adını kullanırız.

Birden fazla kişiden bahsettiğimizde ise "onlar", adını kullanırız.

75. YIL İLKOKULU TÜRKÇE DERSİ ADILLAR ÇALIŞMASI

Kişiler İçin Kullandığımız Adıllar

Buket

Mert

Oğuz

Ben güzel bir kızım.

Sen iyi kalpli birisin.

O, duygusal bir çocuk.

Buket

Mert

Mert

Oğuz

Selim

Oğuz

Biz iyi bir arkadaşız.
çocuk.

Siz çok iyi dostsunuz.

Onlar, birlikte çalışıyorlar.

75. YIL İLKOKULU TÜRKÇE DERSİ ADILLAR ÇALIŞMASI

- ✓ Günlük hayatta kullandığımız "herkes, kimse, birçoğu, kimisi, hepsi, bazıı, kendi, gibi sözcükler birer adıldır.

Bazıları resimleri göremiyor.

Hepimiz, sizi dikkatlice dinliyoruz.

Herkes, beni çok dikkatli dinlesin.

Yıldızlardan bazıı daha çok parlıyor.

Birçoğu yemeğini bitirdi ama bazıı hala devam ediyor.

Futbolda beni kimse tutamaz.

"Tüm oyuncaklarımı topladım," yerine "Hepsini topladım," diyebiliriz.

75. YIL İLKOKULU TÜRKÇE DERSİ ADILLAR ÇALIŞMASI

- ✓ Adıllar bir kişiyi, nesneyi ya da yeri işaret ederken kullanılabilir.

"75. Yıl İlkokulunda okuyorum." Yerine "**Orada** okuyorum." Diyebiliriz

Orası bizim piknik yerimiz.

- ✓ Adıllar soru cümlelerinde de kullanılabilir.

Oyuncağını **kim** aldı?

Hangisi senin yeni kitabın?

- ✓ Adlara eklenen ekler, adılara da eklenir.

Bu bilgiyi sana kim verdi?

Bana henüz bilgi vermediler.

- ✓ "**Kendi**" sözcüğüne dönüşlülük adılı denir.

Yemeğini **kendin** yemelisin.

Ödevimi **kendim** yaptım.

Kendimi iyi hissetmiyorum.